

Het insect in de pers

DE TIJD
(28/8/71)

Rupsenplaag verdreef Noormannen

De ondergang van de Noormannen in West-Groenland is volgens een Deens onderzoek te wijten aan enorme rupsenplagen, die de gewassen totaal hadden verwoest. Het waren niet de Eskimo's die een eind aan de cultuur van de Noormannen maakten. Deze conclusie distilleerden de onderzoekers uit een serie geologische aanwijzingen. Zo lieten in de moerasbodem bewaard gebleven skeletten duidelijke sporen van een uitgesproken ondervoeding achter. In een daar boven gelegen aardlaag stiet men op een enorme hoeveelheid poppen van de *Agrotis occulta*-vlinder, waarvan de rupsen dol zijn op gras en groene bladeren. Deze zouden destijds verwoestend door het land zijn getrokken.

De Eskimo's die alleen maar van jacht en visserij afhankelijk zijn, deerde dit alles niet. Zij konden zich handhaven, ja zelfs bezit nemen van West-Groenland na de val van de Noormannen. In feite treden *Agrotis rupsen* in onze dagen nog periodiek en vegetatievernielend in West-Groenland op.

Een ware rupsenplaag kwam bijvoorbeeld in 1932 voor toen de rotsen aan de kust geheel waren bedekt met die kruipende beesten. Als de ondergang van de Noormannen inderdaad aan deze rupsenplagen te wijten is, dan zouden ze het tweede volk zijn, dat direct of indirect door een dier zijn voortijdig einde heeft gevonden. Het eerste volk was dat der Maya's uit Midden-Amerika, die, naar men vermoedt, als cultuurdragers van de aardbodem zijn verdwenen door de nematode, een rondworm, die hun gewassen meedogenloos heeft verwoest.

DE TIJD
(28/8/71)

Miergif als medicijn

Het gif van de rode mier *Solenopsis geminata*, heeft naar een onderzoek van de bioloog dr. Blum van de universiteit van Georgia een positieve kant. Zijn gif is aan de ene kant uiterst pijnlijk en voor sommige dieren zelfs dodelijk, maar vertoont aan de andere kant bacteriedodende eigenschappen. Het is anders gezegd merkwaardig genoeg een hoog potent antibioticum. Onder antibiotica, waarvan penicilline de meest bekende vertegenwoordiger is, wordt verstaan: een groep door schimmels en andere plantensoorten afgescheiden verbindingen, die of de groei van bacteriën remmen of bacteriedodend zonder meer zijn.

Reeds vroeger is het opgevallen dat de blazen, die door de mierenbeten ontstaan, steriel zijn en uiterst zelden worden geïnfecteerd. Laboratoriumproeven hebben inmiddels aangetoond, dat het gif de groei van bepaalde bacteriële ziekteverwekkers als staphylococci en streptococci sterk aan banden legt. Hetzelfde geldt voor de ontwikkeling van een aantal zwammen. Ook deze kunnen zich niet tegen het gif in ontplooiën. De substantie schijnt verder ook insectendodend te zijn. Een zeer kleine hoeveelheid aangebracht op de rug van een huisvlieg doet deze snel sterven. Het gif is uit vijf alcaloïden opgebouwd en bevat helemaal geen eiwitten. Nu is men bezig na te gaan of het mierengif geen praktische toepassing kan vinden in de geneeskunde.